

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství
Katedra celoživotního vzdělávání a podpory studia



Zhodnocení materiální a technické vybavenosti střední odborné školy pro výuku předmětu odborný výcvik a návrh na jeho zlepšení

Bakalářská práce

Autor: **Jakub Vavrica**
Vedoucí práce: Ing. Emil Kříž, Ph.D.

©2015

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra celoživotního vzdělávání a podpory studia

Institut vzdělávání a poradenství

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jakub Vavřica

Učitelství praktického vyučování

Název práce

Zhodnocení materiální a technické vybavenosti středního odborného učiliště pro výuku předmětu odborný výcvik a návrh na zlepšení

Název anglicky

Evaluation of the material and technical facilities at a vocational school used for teaching the subject Practical Training , and a proposal for improvements

Cíle práce

Cílem je zjistit kvalitu vybavení středního odborného učiliště v oblasti materiálních a technických prostředků pro předmět odborný výcvik a navrhnout zlepšení stavu

Metodika

Tento cíl bude splněn na základě pozorování , rozhovoru s učiteli odborného výcviku a analýzy zjištěného stavu. Zjištěný stav vybavenosti bude zhodnocen. Na základě zjištěných skutečností bude navrženo optimální vybavení předmětu materiálními technickými prostředky.

Doporučený rozsah práce
Dle pravidel pro psaní bakalářských prací.

Klíčová slova

materiální a technické vybavenosti , odborný výcvik , učební obor, vzdělávací proces

Doporučené zdroje informací

- 1.Kříž E. , Didaktika praktického vyučování pro zemědělství, lesnictví a příbuzné obory, Praha ČZU, 2010, ISBN 80-213-1322-6
- 2.Petty G. , Moderní vyučování, Praha 1996 , ISBN 80-7178-070-7
- 3.Fischer R., Učíme děti myslet a učit se , Praha Portál , 1997 , ISBN 80-7178-120-7
- 4.Průcha J. , Moderní pedagogika, Praha Portál , 2002 , ISBN 80-7178-631-4
- 5.Čáp J. , Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy , Praha , 1996 , ISBN 80-85866-15-3

Předběžný termín obhajoby
2015/06 (červen)

Vedoucí práce
Ing. Emil Kříž, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 24. 2. 2015
Ing. Jiří Husa, CSc.
Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 2. 2015
prof. Ing. Milan Slavík, CSc.
Ředitel

V Praze dne 20. 03. 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

Zhodnocení materiální a technické vybavenosti střední odborné školy pro výuku předmětu odborný výcvik a návrh na jeho zlepšení

vypracoval samostatně a použil jen pramenů, které cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek obhajoby.

Jsem si vědom, že moje bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitní databázi a bude veřejně přístupná k nahlédnutí.

Jsem si vědom, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

.....
(podpis autora)

V Praze dne 30.3.2015

Poděkování:

Děkuji panu Ing. Emilu Křížovi, Ph.D. za metodickou pomoc a odborné připomínky, za ochotu a rady, které mi poskytl při vypracování mé bakalářské práce. Děkuji také paní Mgr. Simoně Vágnerové, ředitelce Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech za ochotu a umožnění zhodnocení vybavenosti školy.

Abstrakt

Název bakalářské práce „**Zhodnocení materiální a technické vybavenosti střední odborné školy pro výuku předmětu odborný výcvik a návrh na zlepšení**“.

Bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení materiální a technické vybavenosti Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech. Cílem bakalářské práce je seznámení a zhodnocení materiálního a technického vybavení pracovišť pro výuku předmětu odborný výcvik. Z hodnocení vybavenosti střední školy vyplývá návrh na zlepšení.

Na základě pozorování a zpracování výsledků anonymního dotazníku, který byl rozdán žákům oboru vzdělání Strojní mechanik, Instalatér a Aranžér, byla shledána spokojenost žáků s výukou předmětu odborný výcvik. Z provedené analýzy vyplývá, že materiální a technické vybavení školy je průměrné. Mezi nedostatky patří zastaralé pracovní stroje a nevhodné uspořádání učeben pro výuku předmětu odborný výcvik.

V závěru bakalářské práce je navrženo řešení pro zlepšení výuky na základě nákupu lepšího a modernějšího technického vybavení.

Klíčová slova: materiální a technická vybavenost, odborný výcvik, praktické vyučování, obor vzdělání s výučním listem

Abstract

The title of thesis: "Evaluation of material and technical equipment of secondary schools for teaching of the subject Training and suggestion for its improvement".

Bachelor thesis is focused on the evaluation of the material and technical facilities Business Academy and School of General Francis Fajtl in Louny. The aim of this thesis is to introduce and evaluate the material and technical equipment of workplaces for teaching the subject Training. The evaluation shows suggestion for high school facilities improvement. Based on observations and data processing of anonymous questionnaires that were distributed to pupils training to become mechanics, plumbers and arrangers, we found they are satisfied with the level of training.

The analysis shows that the material and technical equipment of the school is average. Among the shortcomings there are obsolete industrial machines and improper arrangement of classrooms for teaching the subject Training.

In conclusion, the thesis is to propose a solution to improve the training by purchasing better and more modern technical equipment.

Keywords: material and technical equipment, training, practical training, field of education with vocational certificate

Obsah

1	Úvod	14
2	Cíl a metodika práce	15
3	Teoretická východiska	16
3.1	Osobnost učitele	16
3.2	Osobnost žáka	18
3.3	Motivace žáků	19
3.3.1	Výběr oboru	20
3.3.2	Charakteristika školy	21
3.3.3	Profil absolventa	22
3.3.4	Klíčové kompetence absolventa	23
3.3.5	Odborné kompetence absolventa	24
3.4	Bezpečnost práce	25
3.5	Materiální a technické vybavení	26
3.5.1	Didaktická technika	26
3.5.2	Vizuální technika	27
3.5.3	Auditivní a audiovizuální technika	27
4	Praktická část práce	28
4.1	Obchodní akademie a Střední odborná škola generála F. Fajtla	28
4.2	Nabídka oborů vzdělání na OA a SOŠ gen. F. F. v Lounech	29
4.3	Vzdělávací programy a kritéria přijetí	30
4.4	Zhodnocení vybavení pro výuku předmětu odborný výcvik	32
4.4.1	Pracoviště a budovy školy	32
4.4.2	Vybavení školy a její materiální zázemí	32
4.5	Zhodnocení materiální vybavenosti	34
4.5.1	Dílna pro ruční a strojní obrábění kovů	34
4.5.2	Dílna pro instalatérské práce	39
4.5.3	Dílna pro aranžerské práce	42
5	Zhodnocení výsledků a návrh na zlepšení vybavenosti	46
6	Vyhodnocení dotazníku	47
7	Závěr	45
8	Seznam použitých zdrojů	46
9	Seznam příloh	47

Seznam použitých zkratek

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ICT	Information and Communication Technologies
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŠVP	Školní vzdělávací program
ZŠ	Základní škola
OA a SOŠ gen. F. F.	Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla
PC	Osobní počítač

1 Úvod

Ve školství pracuji od roku 2011 na pozici učitele pro 2. stupeň Základní školy v Postoloprtech. Již od tohoto roku se setkávám s vycházejícími žáky, kteří nejsou rozhodnutí, zda si vybrat obor vzdělání zakončený maturitní zkouškou nebo výučním listem.

Velice často s žáky diskutuji o oborech, které si plánují zvolit ke svému následnému vzdělávání. Dovolím si hodnotit, že čím dál více žáků raději zvolí obor vzdělání zakončený maturitní zkouškou, ačkoliv pro daný obor a náročnost učení nemá předpoklady, než obory vzdělání s výučním listem, které nabízí převážně střední odborná učiliště. Školy dnes bojují o počty žáků, přijímají žáky, kteří mají studijní problémy již od základních škol a učivo nezvládají. Tito žáci poté ztrácí rok či dva času na studium, které následně ukončí.

Od začátku své pedagogické praxe jsem poznal náročnost práce pedagoga. Pedagog by se měl v dnešní době neustále zdokonalovat a mít velkou psychickou odolnost. V neposlední řadě by měl být poradcem pro žáky, kteří ho ve velké míře berou jako osobnost.

Uvedené vlastnosti, kterými by měl disponovat každý pedagog, jsem se rozhodl zdokonalovat a neustále pracovat na svém profesním růstu. Četl jsem literaturu zaměřenou na školní poradenskou psychologii pro pedagogy, ale také psychologii výchovy a vyučování zaměřenou na osobnost žáka, osobnost učitele a jejich vzájemnou interakci. Samozřejmostí je také prohlubování odborné kvalifikace školeními pořádanými MŠMT, znalostí a dovedností, které využiji při výuce fyziky a pracovního vyučování, jehož výukou jsem pověřen na základní škole.

Důvodem zvolení tématu bakalářské práce byli právě moji žáci, kteří si mnohdy nedokázali představit náročnost studia v oboru vzdělání, o které měli zájem. Velice často jsem se setkával s dotazy žáků ohledně praxí na středních odborných školách. Vedení základní školy realizuje exkurze na různé typy středních odborných škol. Při exkurzích na středních odborných školách a učilištích jsem viděl často nedostatečné materiální a technické vybavení. Proto jsem se rozhodl zaměřit na Obchodní akademii a Střední odbornou školu generála Františka Fajtla v Lounech pro zhodnocení materiální a technické vybavenosti pro výuku předmětu odborný výcvik.

2 Cíl a metodika práce

Cíl bakalářské práce na téma „Zhodnocení materiální a technické vybavenosti střední odborné školy pro výuku předmětu odborných výcvik a návrh na zlepšení“ bude splněn na základě pozorování, rozhovoru s učiteli odborného výcviku a analýzy zjištěného stavu. Zjištěný stav materiální a technické vybavenosti bude zhodnocen na základě zjištěných skutečností, bude navrženo optimální materiální a technické vybavení pro výuku předmětu odborný výcvik.

Bakalářská práce si klade za cíl zhodnotit prostředí školních učeben pro výuku předmětu odborný výcvik. Zaměřena je především na obory vzdělání Strojní mechanik (23-51-H/01), Instalatér (36-52-H/01) a Aranžér (66-52-H/01). Pro zpracování tématu bakalářské práce je podmínkou prostudování dostupných informací a materiálů týkajících se dané problematiky. Zhodnocení předcházelo prostudování všech podkladů předložených ředitelkou Obchodní akademie a střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech o oborech vzdělání, které jejich škola nabízí absolventům základních škol.

V bakalářské práci se budu zabývat zájmem a motivací žáků základní školy ke studiu řemesel v dnešní době. Ke zhodnocení stavu vybavenosti, spokojenosti žáků a učitelů používám také dotazníkové řešení. Dotazník obsahuje otázky, které se týkají zhodnocení spokojenosti s vlastnostmi učitele odborného výcviku. Nejčastěji jsou zaměřené na schopnosti učitele povzbudit a motivovat žáky při práci. Dotazník také slouží ke sběru informací od žáků a jejich názoru na vybavení učeben pro odborný výcvik. Dotazník je přiložen v příloze č. 1 této práce. Výsledky budou prezentovány v podobě grafů a tabulek vytvořených v programu Excel 2010.

3 Teoretická východiska

3.1 Osobnost učitele

Je zcela jasné, že efektivnost práce učitele je závislá na kvalitě jeho pedagogických vědomostí a dovedností. Právě tyto vědomosti a dovednosti dnes budoucí pedagogové rozvíjejí již na fakultách vysokých škol. Učitelé, kteří jsou začínající ve své praxi, potřebují náměty a inspirace ke zdokonalení svých vědomostí a dovedností. Vědomosti a dovednosti učitele ne vždy přináší do hodin klid. Někdy ani nevzbudí zájem žáků o studium.

Ve výchovně vzdělávacím procesu hraje hlavní roli učitel, který svou osobností zaujme žáky. Zajímavá je sbírka citátů J. A. Komenského „Jak (se) učit“ od Jana Kumpery. Učit se znamená vést od věci známé k neznámé a vést znamená činnost mírnou a ne násilnou, plnou lásky a nikoli nenávisti. Když totiž někoho chci vést, nehoním ho, nestrkám ho, neválím se s ním po zemi a necloumám jim, nýbrž vezmu ho jemně za ruku a jdu s ním nebo na volné cestě kráčím před ním a lákám ho, aby šel za mnou (Kumpera, 2004).

Právě pedagogický optimismus J. A. Komenského poukazuje na dobré vlastnosti učitele. Prostudování jeho sbírek, děl a života nutí člověka přemýšlet nad důležitostí vystupování učitele, neboť je to právě on, který se s žáky vídá den co den a ve velké míře žáky ovlivňuje. Osobnost učitele nejlépe popisuje jeho vystupování.

Kyriacou (1996) popisuje důležitost způsobu realizace vyučovací hodiny. Nejde jen o to, co děláte, ale jakým způsobem to provádíte. Musíme si uvědomit, že žáci sledují každý krok pedagoga. Sledují jeho pohyby, gesta, pohledy, ale hlavně co vnímají, je jeho hlas. Pokud pedagog vystupuje k žákům s nezáživným obsahem učiva unuděně a monotónně, žáci ztrácí pozornost. Proto by každý pedagog měl mít zájem o svou práci a nadšení. Je to hlavní atribut, který žáky zaujme. Pokud pedagog přichází do hodiny s dobrou náladou, nadšeně vypráví a podává informace žákům, žáci to náležitě ocení svou pozorností.

Osobnost učitele je velmi důležitá, jeho vystupování a postoj k jednotlivým žákům zahrnuje rozumovou i citovou složku. Východiskem osobnosti učitele je vymezování klíčových dovedností spojené s přípravou, realizací a hodnocení výuky.

Klíčové dovednosti učitele lze rozdělit na dovednosti plánovací, umožňující připravit vyučovací hodinu, vymezit výukové cíle a zvolit vhodné prostředky ke splnění těchto cílů. Mezi další patří dovednosti realizační a řídicí, zajišťující účinnou pedagogickou komunikaci ve vyučovací hodině. Dovednosti přispívající k vytváření a rozvíjení příznivého klimatu ve třídě. Dovednosti jsou nezbytné k udržení kázně ve třídě a k řešení výchovných situací. Diagnostické dovednosti umožňují kontrolovat a hodnotit učební činnosti žáků. Auto diagnostické dovednosti spočívají v sebehodnocení učitelovy pedagogické činnosti. Některé z těchto dovedností jsou inspirací na pohledy pedagogické komunikace a práce (Kyriacou,1996).

Linhart (1986) popisuje další vlastnosti rozvíjející osobnost a to komunikaci. Komunikace mezi žákem a učitelem slouží jako prostředek k objevování, ověřování, upřesňování, procvičování, motivování, hodnocení. Učitel by měl ve výuce, ale i mimo ni umět komunikovat s žáky. Je více než jednoznačné, že učitel svým jednáním ovlivňuje u svých žáků nejen vzdělání, ale také jejich osobnost. Učitel by měl nastolit mezi žáky pomocí komunikace důvěru, kterou žáci náležitě ocení. Čím větší je schopnost navazovat s žáky bližší komunikaci, tím větší poté pozornost a respekt od žáků pedagog získává. Necht' se učitel a žák navzájem vždy pozorně naslouchají (Kumpera, 2004). Citát z Analytické didaktiky Jana Ámose Komenského poukazuje na důležitost komunikace žáka s učitelem.

Podle Průchy (2002) učitel odborného výcviku působí na své žáky ve výchovně vzdělávacím procesu celou svou osobností. Nejenom svými schopnosti, rysy, temperamentem, charakterem ale i správnou motivací. Učitelova osobnost ovlivňuje žáka jak v kladném tak i záporném smyslu, protože mezi učitelem a žákem dochází k vzájemné interakci.

3.2 Osobnost žáka

Petty (1996) se zmiňuje o vlivu učitele na žáka. Každý byl v minulosti žákem tak všichni zcela jistě vědí, jak na ně působilo okolní prostředí a zejména nejvíce učitelé. Všichni si vzpomenou na oblíbené učitele, kteří se jim svou komunikací vryli do paměti, ale nezapomínají ani na učitele, kteří svou rázností budovali respekt ve třídě.

Nad zlato dražší klenot ještě dítě, ale nad sklo křehčí. Snadno se mu může ublížiti a škoda odtud nesmírná (J. Kumpera, 2004). Citát J. A. Komenského v člověku vzbuzuje velmi mnoho pocitů. Odráží vzpomínky na dětská léta, na učitele, kteří ovlivnili osobnost žáků, ale i na ty, u kterých žáci pocítovali jistou míru nepochopení. Práce učitele může být velmi obtížná.

Psychologie osobnosti je jedno z nejdůležitějších odvětví psychologie. Díky poznatkům o psychologii je možné pozorovat jednání žáků, jejich reakce na různé činnosti či reakce na řešení problémů, které nejsou žákům příjemné. Poznatky získané o osobnosti daného žáka představují pro pedagoga velmi cenné informace. Pedagog by se svými zkušenostmi měl vědět, jak pracovat se žákem daného temperamentu a charakteru. Kohoutek, (2000) uvádí členění osobnosti dle Kováče. Rudimentální osobnost vzniká a funguje převážně ze zdrojů dědičnosti, vrozenosti. Adjustovaná osobnost je formována převážně vnějším prostředím a výchovou. Předpokládá značné sebeuvědomění. Adjustovaný člověk účelně přispívá k zachování a rozvoji skupin, do nichž patří. Kultivovaná osobnost je především výsledkem působení duševních funkcí sebetvořením a seberealizací. Je tvůrcem sama sebe.

Fischer (1997) popisuje osobnost žáka, která je velmi ovlivněna temperamentem. Temperament je vrozená, potenciální a dynamická stránka lidské povahy, hlubinné jádro osobnosti. Mluvíme tu tedy o globálním způsobu chování. Mezi hlavní znaky daného temperamentu patří zcela jistě emoce, nálady, potřeby a city. Patří sem určité vlastnosti celkového způsobu aktivity, motoriky a psychického tempa (jak rychle a silně člověk reaguje), dále vlastnosti emotivity, které určují vybavování, trvání, formu a tempo citových jevů.

Kohoutek (2000) rozděluje temperament dle citlivosti či necitlivosti. Cyklotymní typ popisuje člověka, který je přátelský, srdečný, důvěřivý prostý. Tento člověk je rád mezi lidmi. Je spíše sběratel faktů, organizátor, realista. Nerad filozofuje.

Schizotypní typ se vyznačuje současně přítomnými protiklady dráždivostí a netečností, přecitlivělostí a citovou chladností. Tento člověk má méně přátel, je zásadový, bývá často jednostranný a panovačný. Viskózní typ je význačný svou pomalostí, důkladností, necitlivostí a rázností. Jsou to převážně lidé vyrovnaní, klidní, energičtí

I. P. Pavlov určil čtyři základní typy temperamentu. Sangvinický temperament je typ silný, vyrovnaný, pohyblivý. Flegmatický temperament je typ silný, vyrovnaný, nepohyblivý. Cholerický temperament lze popsat jako typ silný nevyrovnaný, pohyblivý. Melancholický temperament je typ slabý (Kohoutek, 2000).

3.3 Motivace žáků

V každodenní práci i studiu je potřeba motivace. Podle Čápa (1996) je v psychologii také známa jako potřeby, zájmy, hodnoty, postoje, vztahy, neboli pohnutky a příčiny jednání osoby. Každý z nás se zcela jistě setkal s motivací, která podpořila jednání dotyčné osoby.

Nejdůležitějším druhem motivů jsou potřeby. Potřebou lze nazvat prožívaný nedostatek nebo nadbytek něčeho. Potřeba je provázena vnitřním duševním napětím, které nás vede k určitému chování, jehož cílem je uspokojení potřeby (Kohoutek, 2000).

Velmi důležitá pro klima třídy je správná motivace žáků k učení. Publikace Klíčových dovedností učitele (Kyriacou,1996) pojednává o třech typech rozlišení motivace žáků k vytvoření příznivého klimatu ve třídě. Jedná se o vnitřní motivaci, vnější motivaci a očekávání úspěchu.

Vnitřní motivaci lze také popsat jako zapojení žáků do činnosti proto, aby uspokojili svou zvědavost a zájem o probrané téma. Žáci získávají schopnosti a dovednosti, které poté využijí při plnění požadavků, které jsou na ně kladeny. Vnější motivaci lze také popsat jako účast na činnosti proto, aby žák dosáhl určitého cíle, který mu přinese určitou odměnu.

Očekávání úspěchu se týká toho, do jaké míry žáci cítí, že v určité činnosti budou mít pravděpodobně úspěch (Kyriacou,1996).

Každý z žáků je sám o sobě osobností. U každého jedince může být motivace zcela jiná. Motivace je do značné míry ovlivněna z domova, do jaké míry rodiče podporují vzdělání žáka, ale také tím, jak vnímají požadavky kladené učitelem. Vytvoření kladného klimatu ve třídě hodně závisí na tom, jaké vztahy s žáky učitel naváže. Žáci se pravděpodobně budou nejefektivněji učit v prostředí, kde jsou vztahy založeny na vzájemné úctě a kontaktu s učitelem (Čáp, 1993).

3.3.1 Výběr oboru

Dobré jest dětem schvalovati, jak jest to znamenitá věc do školy choditi a učiti se. Neboť z takových lidí bývají páni, úředníci, doktoři, kněží, purkmistři atd., všichni vzácní, slavní, bohatí, moudří lidé, jimž jiní poctivost činiti musejí (Kumpera, 2004). Z citátu J. A. Komenského jasně vyplývá důležitost docházky do školy a výběru studia navazujícího na základní školu.

Vágnerová (2005) pojednává o vhodném poradenství pro pedagogy. Učitelé ovlivňují rozhodnutí žáků, předávají informace a diskutují s žáky nejčastěji o výběru studia po základní škole.

Už od 8. ročníku základní školy jsou žákům předkládány informace, které vedou k výběru studia na střední školy. Informace mnohdy nejsou ale úplné, neboť kdo dnes z žáků základních škol opravdu ví, čím se zabývá například strojní mechanik neboli zámečnick. Na kladené dotazy žáci nejsou schopni odpovědět. Žáci základních škol při výběru střední školy často doplácí na neinformovanost. Žijeme v době, kdy je kladen velký důraz na získané vzdělání. Žáci si vybírají studia na středních obchodních školách, které svou četností chrlí tisíce žáků rok co rok. Bohužel ze statistiky Úřadu práce jasně vyplývá, že to jsou právě žáci středních obchodních škol, kteří v dnešní době nemohou naleznout zaměstnání. Firmy dnes mnohdy nemohou najít kvalifikované pracovníky, jelikož do učení se přihlašuje čím dál tím méně žáků.

3.3.2 Charakteristika školy

Tradice Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech sahá do padesátých let minulého století. Sloučením škol si OA a SOŠ gen. F. F. Louny získala postavení v lounském regionu. Díky spojení dosáhla škola největšího počtu žáků v lounském okrese.

V této době nabízí škola vzdělání v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou, tak v oborech vzdělání s výučním listem. Jednotlivé obory se dělí a podle dané výuky se vyučují na třech budovách v Lounech. V budově v ulici Osvoboditelů je realizována výuka oborů s maturitní zkouškou. V Budovách v ulicích Postoloprtská a Říční je realizována výuka oborů vzdělání s výučním listem.

Budova školy a její materiální a technické vybavení je postupně modernizováno tak, aby podmínky výuky odpovídaly nárokům dnešní moderní doby. Pro teoretickou výuku jsou k dispozici kmenové třídy, odborné učebny, včetně CAD a CAM centra, CNC technologického centra a počítačových učeben. Přednost školy shledávám ve vybavení počítačové učebny, která je nově modernizovaná a díky ní je využití informačního systému efektivnější. Škola je častým žadatelem grantů z programů EU ke své modernizaci. Odborný výcvik je realizován ve vybavených dílnách v rámci jednotlivých oborů. Škola také nabízí vlastní stravování ve školní jídelně a ubytování pro dojíždějící žáky.

Mimo výuku nabízí škola pro veřejnost také své služby, mezi které patří zednické a pokrývačské práce na nových stavbách, rekonstrukcích a opravách. Mezi další služby patří práce v oblasti služeb – šití oděvů, opravy, úklidové služby, aranžerské služby, využívání kapacity kuchyně pro strážníky firem a škol v Lounech, využívání učeben, zasedacích místností a auly školy ke komerčním účelům a ubytování veřejnosti v rámci doplňkové činnosti.

3.3.3 Profil absolventa

Profily absolventů jsou charakterizovány v dokumentech ŠVP Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech.

Profil absolventa oboru vzdělání Strojní mechanik (23-51-H/01)

Po vystudování oboru Strojní mechanik je absolvent připraven pro vykonávání činnosti ve výrobních a opravárenských podnicích, při výrobě, montáži, opravách a servisní činnosti strojírenských výrobků, strojů a zařízení ve strojírenství, energetice a průmyslu.

Vzdělávací program je postaven tak, aby uplatnění absolventa v oboru bylo veliké. Základem uplatnění absolventa je v povoláních provozní zámečnick, montér, strojní zámečnick a typových pozicích, jakou jsou stavební zámečnick, zámečnick zemědělských strojů, kolejových konstrukcí, kontrolor strojírenských výrobků a dalších.

Součástí vzdělávání je i příprava k získání svářečských certifikátů v rozsahu kurzů ZK 135 W01, ZK 311 W01 a ZK 111 W01. Vzdělávání v oboru Strojní mechanik je zakončeno závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Profil absolventa oboru vzdělání Instalatér (36-52-H/01)

Po vystudování oboru Instalatér je absolvent připraven pro vykonávání činnosti v povolání instalatér a topenář na typových pozicích montér vnitřního rozvodu vody a kanalizace, topenář, montér vnitřního rozvodu plynu a zařízení. Absolvent se uplatní při montážích, opravách a údržbě vnitřních rozvodů studené a teplé vody, kanalizace, topení a vnitřních rozvodů plynů včetně montáže armatur, zařizovacích předmětů a spotřebičů. Absolvent se také uplatní při montáži rozvodů a vzduchotechniky.

Součástí vzdělávání je i příprava k získání svářečských certifikátů v rozsahu kurzů svařování plamenem a řezání kyslíkem, svařování plastů polyfúzně, svařování plastů na tupo, pájení mědi kapilárně a kurzu lisovaných spojů.

Vzdělávání v oboru Instalatér je zakončeno závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

3.3.4 Klíčové kompetence absolventa

Klíčové kompetence absolventu oboru Strojní mechanik (23-51-H/01) a oboru Instalatér (36-52-H/01) jsou charakterizovány v dokumentech ŠVP Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech.

Klíčové kompetence absolventa oboru vzdělání Strojní mechanik, Instalatér

Klíčové kompetence k učení popisují schopnosti absolvent se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání.

Kompetence k řešení problémů popisují schopnost absolventa získat předpoklady k správnému řešení problémů.

Komunikativní kompetence popisují schopnosti absolventa se vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých učebních, životních a pracovních situacích. Absolvent je připraven stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí popisují jednání absolventa odpovědně ve svém veřejném zájmu, s ohledem na morálku, tradice a kulturu národa v kontextu evropského a světového soužití.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám popisují přístup absolventa k vlastní profesní budoucnosti.

Matematické kompetence popisují schopnost absolvent funkčně využívat matematické dovednosti v životních situacích.

Kompetence využívat informační a komunikační technologii popisují získání návyků efektivněji využívat informační a komunikační technologie.

3.3.5 Odborné kompetence absolventa

Odborné kompetence oboru Strojní mechanik (23-51-H/01) a oboru Instalatér (36-52-H/01) jsou charakterizovány v dokumentech ŠVP Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech.

Odborné kompetence absolventa Strojní mechanik (23-51-H/01)

Absolvent je schopen samostatně volit nástroje, stroje, měřidla a pomůcky na určité technologické postupy a výrobní operace a vytvářet součásti z výkresové dokumentace. Obsluhovat strojní zařízení, seřizovat základní obráběcí stroje, provádět jejich kontrolu a údržbu.

Absolvent dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci. Absolvent předchází situacím přinášejícím riziko na pracovišti a tyto situace dokázat řešit. Usiluje o nejvyšší kvalitu práce, výrobků či služeb, je schopen navrhovat vhodné technologické postupy. Jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, s ohledem na životní prostředí a s vědomím potřeby trvale udržitelného rozvoje.

Odborné kompetence absolventa Instalatér (36-52-H/01)

Absolvent je schopen provádět obecné odborné činnosti v oboru instalatér. Provádět vnitřní potrubní rozvody v budovách, osazovat zařizovací předměty a montovat armatury. Absolvent získá teoretické vědomosti i praktické zkušenosti k provádění vnitřních potrubních rozvodů v budovách, osazování zařizovacích předmětů a montování armatur.

Absolvent si uvědomuje bezpečnostní rizika při práci a dodržuje BOZP tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví ostatních osob. Usiluje o co nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb. Absolvent jedná ekonomicky s ohledem na životní prostředí s vědomím potřeby trvale udržitelného rozvoje.

3.4 Bezpečnost práce

Dle dokumentů, které vydalo na svých webových stránkách MŠMT, musí být dodrženy podmínky a stanovené zdravotní předpisy pro výuku. Tyto podmínky popisuje vyhláška 108/2001 Sb., kde jsou přímo stanovené hygienické požadavky na prostory a provoz škol. Při dodržování BOZP je také nutné dodržovat nařízení vlády č. 378/2001 Sb., který stanoví požadavky na bezpečný provoz, používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí. Procvičování určitých činností a nácviků popsaných na webových stránkách msmt.cz, musí být dle požadavků na dodržování právních předpisů upravujících zákazy prací pro mladistvé. [cit. 24. 2. 2015]

Podle klíčových kompetence strojího mechanika popsané na webových stránkách nuov.cz [cit. 23. 2. 2015] musí být zabezpečený odborný dohled nebo přímý dozor při praktickém vyučování. Stav objektů musí procházet pravidelnou kontrolou a revizí, technickou a vizuální, zda je dodržen nezávadný stav technických a ochranných zařízení. Učitelé odborného výcviků musí předcházet a dostatečně poučovat žáky k dodržování ochrany zdraví při práci, ale také mimo ní.

Mezi další z předpisů BOZP a podmínek ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech patří zlepšování pracovních prostředí. Důležitou část předcházení úrazů ovlivňuje označování nebezpečných prostředí, předmětu a také dostatečné proškolení žáků.

Žáci musí být prokazatelně upozorňováni a proškoleni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při činnostech, které v rámci výuky provádějí. Žáci jsou dostatečně seznámeni se školním řádem, zásadami bezpečného chování při vyučování, zejména při praktické výuce nebo odborné praxi. Žáci jsou také proškoleni dle platných norem k zajištění BOZP a požární ochrany s činnostmi při vykonávání práci při výuce.

Školení učitelů odborného výcviku by mělo probíhat před začátkem každého školního roku. V každém novém tématu, nebo při přechodu žáků na jiné pracoviště, je učitel povinen provést žákům instruktáž o bezpečnosti práce a ověřit si vědomosti žáků přezkoušením.

3.5 Materiální a technické vybavení

Podle Slavíka a kol. (2007) lze dělit didaktické prostředky na učební pomůcky, didaktickou techniku a výukové prostory. Rambousek a kol. (1989) popisuje rozdělení výukových prostředků do šesti základních skupin. Tyto skupiny lze rozdělit na učební pomůcky, metodické pomůcky, zařízení, didaktickou techniku, školní potřeby a výukové prostory.

Materiální vybavenost školy je velmi důležitá. Slouží k usnadnění nácvičku, či jako názorná pomůcka k pochopení probraného tématu a osvojení klíčových znalostí. Cílem každé střední školy je příprava absolventů na jejich vybranou profesi, a proto je materiální vybavení školy nezbytností. Každá střední odborná škola se snaží zajistit co nejlepší materiální vybavení, modernizaci a nákup nových technologií.

3.5.1 Didaktická technika

Didaktická technika slouží k lepšímu pochopení probrané látky ve vyučování. Žáci si pomocí didaktických pomůcek osvojují vědomosti a dovednosti. Podle Kříže (2012) se dovednosti dělí na pohybové, smyslové a rozumové.

Dovednosti pohybové popisují práci s pomůckami, nářadím, hospodářskými zvířaty. Žáci si osvojují jednoduché montáže a demontáže. Tyto dovednosti získávají především žáci navštěvující nižší ročníky studia.

Mezi dovednosti smyslové patří činnosti, při kterých žáci využívají svých smyslů, například posuzování zralosti obilí pomocí zraku, čichu, nebo činnosti pravidelného chodu motoru, které posuzujeme sluchem.

Dovednosti rozumové se vytvářejí během celého studia. Tyto vědomosti získávají žáci především v teoretických odborných předmětech. Mezi tyto dovednosti patří výpočty, čtení technických výkresů a výkazů, rozhodování a sestavování plánů.

Didaktickou techniku lze rozdělit podle účelu práce na prostředky vizuální techniky pro nepromítané pomůcky, prostředky vizuální techniky pro statickou projekci a prostředky pro promítání. Mezi další didaktickou techniku patří prostředky pro auditivní a audiovizuální techniku.

3.5.2 Vizuální technika

Konupčík (2002) popisuje vliv působení vizuální techniky na zrak. Mezi prostředky vizuální techniky pro nepromítané pomůcky patří tabule, magnetická tabule, flanelová tabule, plexitová tabule a flipchart. Klasická tabule je dřevěná, obarvená matným zeleným nebo černým nátěrem. Slouží pro záznamy pomocí křídly. Ve školách nejčastěji používaná, ačkoli v dnešní době se stále více používají tabule magnetické či interaktivní. Viz obrázek č. 1 školní tabule.

Mezi prostředky vizuální techniky pro statickou projekci patří epiprojektor, diaprojektor a zpětný projektor. K nejrozšířenějším didaktickým pomůckám, kromě klasické tabule, patří zpětný projektor, který promítá vytvořené předlohy na foliích. Viz obrázek č. 2 zpětný projektor.

K nejmodernějším prostředkům pro projekci patří vizualizér. Pomocí této didaktické pomůcky lze žákům promítat obraz výrobku pomocí prostorového a dynamického snímání předmětů a procesů. Vizualizéry ale ke své správné funkci potřebují PC sestavu, dataprojektor nebo televizi. Viz obrázek č. 3 vizualizér.

3.5.3 Auditivní a audiovizuální technika

Konupčík (2002) popisuje rozdělení auditivní techniky. Ke skupině auditivní techniky lze přiřadit gramofon, kazetový magnetofon, přehrávač CD. Ve vyučovací jednotce předmětu odborný výcvik je auditivní technika ne zcela využívána. Při výuce se spíše preferuje manuální činnost nebo názorná ukázka.

Audiovizuální technika působí na sluch i zrak současně. V současné době je audiovizuální technika v českém školství velmi využívána. Mezi prostředky audiovizuální techniky patří dataprojektor, pomocí kterého se při spojení s PC promítají programy či výukové prezentace, filmy a dokumenty. Viz obrázek č. 4 dataprojektor

Dataprojektor je podle internetového zdroje kenet.cz je velice vhodný pro školy. Mezi důležité parametry při výběru projektoru patří svítivost, technologie a typ projekce, hmotnost, záruka, záruka na lampu, projekční vzdálenost, hlučnost, konektivita. [cit. 23. 2. 2015]. Dataprojektor je propojený s PC sestavou, pomocí které promítá připravený program na bílou nebo interaktivní tabuli. Pomocí USB můžeme také připojovat další komponenty, jako jsou kamery, digitální fotoaparáty, vizualizéry a další.

4 Praktická část práce

V praktické části se zabývám nabídkou vzdělání Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla v Lounech. Postupným slučováním škol tak vznikla široká nabídka nabízených oborů s velkým počtem žáků. OA a SOŠ gen. F. F. v Lounech má v Ústeckém kraji velmi dobré jméno. Její tradice sahá až do padesátých let minulého století. Byla zřízena 1. 9. 1952. V praktické části popisují rozhovory s učiteli odborného výcviku, ředitelkou školy paní Mgr. Simonou Vágnerovou, ale také hodnotím materiální a technickou vybavenost školy. Po zhodnocení materiálního a technického vybavení školy předkládám návrh na jeho zlepšení.

4.1 Obchodní akademie a Střední odborná škola generála F. Fajtla

Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla v Lounech disponuje kapacitou 1241 žáků, která v posledních letech ale není zcela naplněná. Při rozhovoru s ředitelkou školy p. Mgr. Simonou Vágnerovou jsem zjišťoval úbytek žáků na její střední škole. V posledních třech letech se počet přijatých žáků neustále snižoval. Paní ředitelka si to vysvětluje tím, že počty vycházejících žáků z 9. ročníku se neustále snižoval. Počty vycházejících žáků ZŠ Postoloprty jsou uvedeny v tabulce. V letošním a následujícím roce očekává paní ředitelka nárůst počtu žáků, jelikož podle jejích slov na střední školy přichází tzv. „silné ročníky“.

Tabulka č. 1 – počty vycházejících žáků ZŠ Postoloprty

školní rok	počet vycházejících žáků	počet žáků přijatých na OA a SOŠ Louny
2011/2012	51	11
2012/2013	48	8
2013/2014	46	9

(Zdroj: vlastní zpracování)

OA a SOŠ gen. F. Fajtla Louny nabízela ve školním roce 2013/2014 vzdělání v oborech stavebních, ekonomických, strojírenských, veřejné správy a oblasti služeb. Absolventi mají velké uplatnění na trhu práce, jelikož všechny vyučované obory jsou

v Ústeckém kraji velmi žádaný. Pokles zájmu lze vysledovat dle statistiky Úřadu práce u oborů s ekonomickým zaměřením. O absolventy technických oborů je velký zájem ze stran zaměstnavatelů.

Ve školním roce 2013/2014 byli žáci přijati a vzděláváni v 15 oborech vzdělání, podle veřejně přístupných kritérií stanovených pro daný obor. Největší počet žáků, kteří studují na střední škole, je z regionu Louny, okrajů regionů Most, Slaný a část žáků dojíždí z okolí města Chomutov. Prioritou školy, dle rozhovoru s ředitelkou paní Mgr. Vágnerovou, zůstává příprava absolventů v návaznosti na potřeby oblasti a zaměstnavatelů spolupracujících s Úřadem práce v Lounech. I proto v posledních letech je nárůst zájmu o technické a strojní obory. Strojní mechanici jsou dnes v oblasti Loun a Žatce velmi žádáni do průmyslových firem.

4.2 Nabídka oborů vzdělání na OA a SOŠ gen. F. F. v Lounech

Obchodní akademie a Střední odborná škola gen. F. F. v Lounech ve školním roce 2013/2014 nabízela vzdělání v technickém a ekonomickém směru. Počet otevíraných oborů vzdělání se odvíjel od počtu přihlášených žáků. Ve školním roce 2013/2014 musela být výuka pro malý počet žáků velice často spojována, především ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Malý počet žáků na praxi ale uvítali učitelé odborného výcviku, kteří mají větší dohled nad žáky a můžou se tedy více individuálně žákům věnovat. Přehled vzdělávacích programů ve školním roce 2013/2014 popisuje tabulka č. 2 – Přehled vzdělávacích programů.

Tabulka č. 2 – Přehled vzdělávacích programů

kód oboru	vzdělávací program	vzdělávání	délka vzdělávání
23-41-M/01	Strojírenství	Denní	čtyři
78-42-M/02	Ekonomické lyceum	Denní	čtyři
68-43-M/01	Veřejnosprávní činnost	Denní	čtyři
63-41-M/02	Obchodní akademie	Denní	čtyři
23-51-H/01	Strojní mechanik	Denní	tři
36-52-H/01	Instalatér	Denní	tři
23-68-H/01	Mechanik opravář motorových vozidel	Denní	tři
36-67-H/01	Zedník	Denní	tři
31-58-H/01	Krejčí	Denní	tři
66-52-H/01	Aranžér	Denní	tři
36-67-E/001	Zednické práce	Denní	tři
36-69-E/001	Pokrývačské práce	Denní	tři

(Zdroj: vlastní zpracování)

4.3 Vzdělávací programy a kritéria přijetí

Výroční zpráva OA a SOŠ gen. F. Fajtla [cit. 24. 2. 2015] dostupná z webových stránek školy oasoslouny.cz popisuje přijímací řízení, které bylo prováděno podle zákona č.561/2004 Sb. a vyhlášky č.671/2004, kterou se stanoví podmínky přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Ředitelka školy stanovila v souladu s platným zákonem tato kritéria přijetí do vzdělávacích programů:

- 1) splnění povinné školní docházky, předložení vysvědčení z předchozího školního roku
- 2) lékařsky potvrzená zdravotní způsobilost
- 3) úspěšné složení přijímacích zkoušek
- 4) potvrzení o schopnosti vykonávání práce ve výškách pro uchazeče o obory Zedník, Zednické a Pokrývačské práce

Vzdělávací program:	Strojní mechanik
Délka vzdělávání:	3 roky
Zakončení:	závěrečnou zkouškou
Počet přijímaných žáků:	25

Absolventi jsou kvalifikovaní pracovníci, jejichž uplatnění je zejména ve strojírenství, strojní výrobě, montážích, opravárenských provozech a dalších příbuzných oborech. Žáci při studiu mohou získat příslušnou kvalifikaci po absolvování kurzu například sváření, nebo řidiče vysokozdvizného vozíku. Žáci po absolvování studia se naučí ručně zhotovovat součásti strojů, zařízení, prvků konstrukcí, zhotovovat a obsluhovat jednotlivé části strojů. Mezi další přednosti absolventa patří výroba a obsluha strojů. V dnešní době v oblasti Loun je o strojní mechaniky velký zájem z hlediska zaměstnavatelů. Již při vykonávání praxe ve druhém a třetím ročníku žáci velice často dostávají nabídky práce po absolvování studia.

Vzdělávací program:	Instalatér
Délka vzdělávání:	3 roky
Zakončení:	závěrečnou zkouškou
Počet přijímaných žáků:	25

Absolventi ovládají práci s různými druhy materiálů používanými pro rozvody teplé a studené vody, topení, kanalizace. Absolventi ovládají spojování materiálů, například svařováním, pájením, lisováním, dokáží číst a vypracovat projektovou dokumentaci. Absolventi jsou samostatní kvalifikovaní pracovníci, kteří se uplatňují na pozicích montérů vnitřních rozvodů, kanalizace a topení. V rámci studia mohou absolvovat kurzy pro zvýšení kvalifikace, například pro svařování plastů nebo lisování spojů na potrubí.

Vzdělávací program:	Mechanik opravář motorových vozidel
Délka vzdělávání:	3 roky
Zakončení:	závěrečnou zkouškou
Počet přijímaných žáků:	25

Absolventi tohoto vzdělávacího programu ovládají servisní činnosti provázející údržbu motorových vozidel, jsou samostatní, nachází závady, odhalují jejich příčiny, ale také provádí opravy závad u motorových vozidel. Po absolvování studia si žáci osvojí ruční a strojní zpracování kovů. Absolventi dodržují zásady BOZP, jsou proškoleni o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Absolventi při studiu mohou také využít kurz pro získání řidičského oprávnění skupiny A, B, C.

Vzdělávací program:	Aranžér
Délka vzdělávání:	3 roky
Zakončení:	závěrečnou zkouškou
Počet přijímaných žáků:	25

Absolventi ovládají tvorbu propagačních prostředků, realizací propagačních akcí, práci s písmem, aranžování na výstavách. Absolventi jsou kvalifikovaní pracovníci v povolání aranžér, jejich uplatnění se velice často najde v reklamních firmách a agenturách.

4.4 Zhodnocení vybavení pro výuku předmětu odborný výcvik

4.4.1 Pracoviště a budovy školy

Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla v Lounech disponuje po sloučení několika budovami, ve kterých probíhá výuka. Mimo hlavní budovy školy v ulici Osvoboditelů a Postoloprtská jsou součástí školy také školní dílny v ulicích Říční a Postoloprtská.

Dílny v ulici Říční mají celkem 12 pracovišť, která jsou zaměřená především na strojírenské obory, nástrojárny a zámečnické dílny. Střední odborná škola se zaměřuje především na strojírenské obory. Mezi jejich pracoviště pro rozvíjení dovedností a pracovních návyků patří obrobna, kovárna, autodílna a dvě svářečské dílny, které disponují 8 a 12 svářečskými boxy.

Na pracovišti Postoloprtská se nachází 10 pracovních dílen rozmístěných ve dvou budovách. Odborné dílny jsou vybaveny především pro vzdělávací programy instalatérů, elektrikářů, pokrývačů, zedníků, aranžérů a pro krejčí.

Kromě školských dílen má OA a SOŠ gen. F. F. domluveno také mnoho smluvních pracovišť, kde žáci mohou vykonávat odborný výcvik. Viz tabulka č. 3 – Smluvní pracoviště.

Tabulka č. 3 – Smluvní pracoviště.

Obory	Strojní mechanik	Instalatér	Zedník	Mechanik opravář motorových vozidel
Pracoviště	Legios a.s.	Instala Krt	Lounská stavební s.r.o.	SAZ Evžen Myslivec s.r.o.
	Seko EDM a.s.	Vladimír Fogl	Hakus a.s.	Autoservis KMK
	Elna seris Počerady s.r.o.	Zdeněk Klumpár	Klempo	Servis TaM
	Praga Louny a.s.		Obec Libočany	Strom Praha a.s.

(Zdroj: vlastní zpracování)

4.4.2 Vybavení školy a její materiální zázemí

Dle rozhovoru s ředitelkou školy paní Mgr. Simonou Vágnerovou škola průběžně pořizuje materiální a technické vybavení pro obory z grantů, sponzorských darů a z příspěvků. Ačkoli škola disponuje několika budovami, bývalá budova OA gen. F. Fajtla byla vyklizena a

nyňi je připravována k prodeji. Výuka odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů probíhá v budovách v ulicích Postoloprtská a Osvoboditelů, přičemž ve druhé jmenované budově probíhá výuka i přes velkou finanční náročnost na spotřebu energií. Budova v ulici Osvoboditelů, jejíž tradice sahá do 50. let minulého století, totiž disponuje vysokými stropy, starými okny a neregulovatelnou topnou soustavou. I přes potíže se dle rozhovoru s paní ředitelkou vedení školy vždy snažilo vycházet maximálně vstříc žákům a zaměstnancům i za cenu velké finanční náročnosti.

Podle ředitelky školy mezi hlavní cíle patří snížení energetických nákladů. Škola se již několikrát pokusila žádat zřizovatele, tedy Ústecký kraj, o investiční akci zaměřenou především na vyregulování topné soustavy, nutnou výměnu oken a zateplení budovy. Tomuto požadavku však nebylo vyhověno. Mezi nejnovější investice, které vedly k opravě objektů, patří zastřešení budovy školní jídelny a především nová vzduchotechnika do svařoven ve školních dílnách, což výrazně zkvalitnilo podmínky výuky pro žáky.

Díky skvělé spolupráci s partnery byla škola obdarována 100ks LCD monitorů od ČSOB Praha. Vybavenost školy prochází neustálou obměnou. V průběhu školního roku bylo nutné přestěhovat knihovnu, aby došlo k uvolnění místnosti pro specializovanou učebnu CNC centra, pořízenou ze sponzorských darů. Vybavení školy je podle rozhovoru s ředitelkou školy neustále nutné modernizovat. V průběhu dalšího roku si klade za cíl modernizovat vybavení pro výuku odborného výcviku u stavebních oborů.

Odborné učebny jsou nejčastěji pořízeny z příspěvků EU, státních a krajských prostředků, ale velmi často také ze sponzorských darů. V rámci projektů jsou učebny vybaveny dle platných norem. Pracoviště v ulici Postoloprtská je postupně vybavováno PC, prostředí školy je modernizováno. Cílem do dalších let je změna stavu pracoviště v ulici Osvoboditelů, které je ale zcela závislé na příspěvcích zřizovatele. Viz tabulka č. 4 vybavení budov školy.

Tabulka č. 4 vybavení budov školy.

učebny	Osvoboditelů 497	Osvoboditelů 380	Postoloprtská
kmenové	4	24	14
ICT	1	5	1
odborné	1	1 (CNC)	0

(Zdroj: výroční zpráva [cit. 25. 2. 2015], dostupné z [www: http://oasoslouny.cz/wp-content/uploads/2010/01/vyrocní_zprava_12_132.pdf](http://oasoslouny.cz/wp-content/uploads/2010/01/vyrocní_zprava_12_132.pdf))

4.5 Zhodnocení materiální vybavenosti

V této části bakalářské práce se zaměřuji na zhodnocení materiální a technické vybavenosti jednotlivých pracovišti a jejich vzdělávacích programů. Zhodnocení je zpracováno do tabulek a grafů, poukazujících na procentuální rozdíly počtů ručního nářadí a strojního zařízení.

4.5.1 Dílna pro ruční a strojní obrábění kovů

Pracoviště, které je zaměřeno především pro vzdělávací programy Strojní mechanik, Mechanik opravář motorových vozidel sídlí v ulici Říční 2684 v Lounech. V prostorách pracoviště Říční se nachází několik pracovních dílen pro ruční i strojní obrábění, ale také autoservis, především pro žáky vzdělávacího programu Mechanik opravář motorových vozidel.

Pracoviště, jak již bylo řečeno, je rozděleno dle vzdělávacích programů, ale také podle ročníků, které žáci studují. Žáci prvního ročníku provádí odborný výcvik pod dohledem vyučujícího především v dílně ručního obrábění a práce s kovy. Žáci druhého a třetího ročníku oboru Strojní mechanik pracují nejčastěji na strojním obrábění kovů. Žáci oboru Mechanik opravář motorových vozidel provádí odborný výcvik pod dohledem vyučujícího v autoservisu, který je v budově školy ulice Říční.

Ve druhém a třetím ročníku mohou žáci také využít možnosti vykonávat odborný výcvik na smluvních pracovištích. Viz tabulka č. 3 – smluvní pracoviště kapitoly 4.4.1.

Dílna pro ruční obrábění a práce s kovy

Na dílně pro ruční obrábění učitel odborného výcviku seznamuje nejprve žáky s náradím, základy obrábění kovů, popisuje různé druhy materiálů, ale také seznamuje a přezkoušuje žáky z předpisů BOZP. Dílnu navštěvují především žáci prvních ročníků.

Každý žák má na dílně své pracovní místo, na které byl od začátku školního roku přiřazen. Na pracovním stole je připevněný kovový svěrák. V blízkosti svého pracovního stolu má každý žák skříňku s náradím, za které zodpovídá a jehož kontrolu provádí učitel odborného výcviku každý den před zahájením výuky.

Nezbytnou součástí pracovní dílny je také dřevěná tabule umístěná v dohledu všech pracovních míst, na kterých učitel odborného výcviku provádí instruktáž rýsování a kótování výrobků. Na stěnách místnosti pracovní dílny jsou rozvěšeny 3 nástěnky zdůrazňující pracovní postup, dodržování BOZP, ale také různé druhy pilníků s jejich názvy.

Přehled vybavení ruční dílny a práce s kovy

dřevěná tabule

nástěnky

pracovní stoly a upínací zařízení

štípací a kombinované kleště

skládací metry

svinovací metry

posuvné měřítka

důlčíky

pily na kov

pily na dřeva

pilníky na dřeva

pilníky na kov

drátěné kartáče

kladiva

svěrky

vodoměry

tužky

ochranné pomůcky, rukavice, sluchátka

Učitel odborného výcviku má u sebe uložený veškerý materiál, náhradní díly k nářadí, nůžky na stříhání plechu. V přední části pracovní dílny je uložená stolní vrtačka, bruska na kov, zařízení na ohýbání plechu. Učitel odborného výcviku má u sebe také uloženy elektrické zařízení, které v případě potřeby zapůjčuje žákům.

Seznam uloženého nářadí u učitele odborného výcviku

vrtáky na kov a dřevo

smirkový papír

ruční vrtačky

aku vrtačky

přimočará pila

Dílna pro strojní obrábění a práce s kovy

Dílnu navštěvují především žáci druhých a třetích ročníků vzdělávacího programu Strojní mechanik a druhé ročníky programu Mechanik opravář motorových zařízení. Na dílně pro strojní obrábění učitel odborného výcviku seznamuje nejprve žáky s nářadím, zařízeními, popisuje různé druhy materiálů, ale také seznamuje a přezkuzuje žáky z předpisů BOZP.

Nezbytnou součástí pracovní dílny je také dřevěná tabule umístěná v dohledu všech pracovních míst, na které učitel odborného výcviku provádí instruktáž, provádí rýsování a kotování výrobků.

Strojní dílna je vybavená moderními stroji pro obrábění kovů a práce s kovovým materiálem. Dílna je rozdělená na několik částí. První část jsou uloženy zařízení potřebné k obrábění kovů, tedy soustruhy. Ve druhé části jsou uloženy stolní vrtačky, pákové nůžky a zařízení na ohýbání plechů.

Ve třetí části je zhotovený prostor pro opravu strojních zařízení a nácvik dovedností pro žáky, kteří se zde učí řešit problémy se zařízeními. Žáci při nácviku pracují ve skupinách, vhodně volí stanovené pracovní postupy, rozhodují se samostatně, provádí drobné opravy a náročnější opravy pod dohledem vyučujícího. Tento nácvik je velmi důležitý pro absolvování studia, pomáhá k rozvíjení samostatnosti a správného rozhodování. Tyto pracovní návyky žáci po absolvování studia jistě využijí k nalezení vhodných pracovních míst. Porovnání majetků ruční a strojní dílny popisuje tabulka č. 5 – porovnání vybavení dílny a graf č. 1,2 - porovnání strojní a ruční dílny.

Přehled vybavení dílny pro strojní obrábění a práci s kovy

soustruhy
stolní vrtačky
ruční a aku vrtačky
stolní brusky
úhlová brusky
pákové nůžky
nástrojařská frézka
pily na kov
pilníky na kov

Učitel odborného výcviku má u sebe uložený veškerý materiál, náhradní díly k nářadí, nůžky na stříhání plechu. Žáci druhého a třetího ročníku se také zabývají prací na zakázkách, kterou si lze u učitelů odborného výcviku objednat. Ceník služeb popisuje tabulka č. 6 – ceník služeb za zámečnické práce.

Tabulka č. 5 – porovnání vybavení dílny.

Porovnání vybavení ručního a strojního vybavení dílny		
	Množství	Cena/Kč
ruční vybavení dílny	652	209 197
strojní vybavení dílny	31	936 886

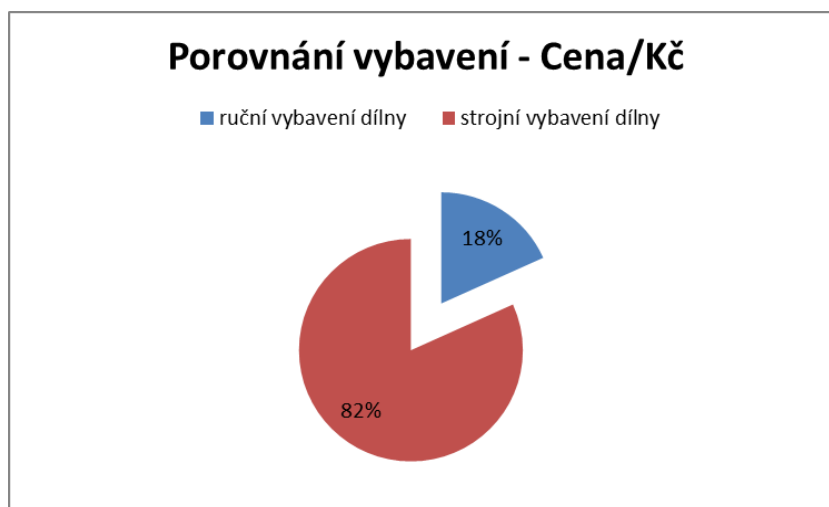
(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 1 - porovnání strojní a ruční dílny.



(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 2 - porovnání strojní a ruční dílny.



(Zdroj: vlastní zpracování)

Zhodnocení vybavení

Materiální a technickou vybavenost pracoviště pro výuku odborného výcviku vzdělávacího programu Strojní mechanik hodnotím kladně. Vybavení odpovídá zadané práci. Velkou výhodou je nové strojní vybavení pro práci žáků a nově vybudovaná vzduchotechnika pro svařovací boxy.

Žáci prvních ročníků, kteří navštěvují především ruční dílnu, mají svoje pracovní nářadí, za které zodpovídají. Shledávám to jako vhodné řešení pro realizaci práce, žáci si nemusí nářadí půjčovat, zodpovědně se o nástroje starají a v případě poškození provádí drobné opravy. Jako další výhody shledávám zakázkové práce, viz tabulka č. 6 – ceník služeb za zámečnické práce, kde se žáci učí samostatnosti a výrobě. Jako menší problém shledávám uspořádání prostoru pracovní dílny.

tabulka č. 6 – ceník služeb za zámečnické práce

Služba	Cena Kč/hod.
Soustružení	250 Kč /hod
Frézování	250 Kč /hod
Broušení	250 Kč /hod
Vrtání	250 Kč /hod
Svařování	250 Kč /hod
Zámečnické práce	200 Kč /hod

(Zdroj: vlastní zpracování)

4.5.2 Dílna pro instalatérské práce

Pracoviště, které je zaměřeno především pro vzdělávací programy Instalatér, sídlí v ulici Postoloprtská 2636 v Lounech. V prostorách pracoviště Postoloprtská se nachází několik pracovních dílen, ale také kmenové učebny pro žáky vzdělávacích programů Instalatér, Zedník, Zednické práce, Krejčí, Aranžér, Šití oděvů a Pokrývačské práce.

Zhodnocení materiální vybavenosti proběhlo na základě pozorování a rozhovorů s učiteli odborného výcviku. Zhodnocení bylo zpracováno do tabulek a grafů poukazujících na procentuální rozdíly počtu ručního nářadí a strojního zařízení.

Pracoviště je rozděleno podle ročníků, které žáci studují. Žáci prvního a druhého ročníku provádí odborný výcvik pod dohledem vyučujícího především v dílně ručního zpracování. Mezi jejich nejčastější náplní výcviku patří práce s plasty a kovem. Žáci třetího ročníku oboru Instalatér pracují nejčastěji na zakázkách, které přijímá učitel odborného výcviku.

Ve druhém a třetím ročníku žáci také mohou využít možnosti vykonávat odborný výcvik na smluvních pracovištích. Viz tabulka č. 3 – smluvní pracoviště kapitoly 4.4.1.

Dílna pro ruční obrábění a práce s plasty

Na dílně pro práci s plasty učitel odborného výcviku seznamuje nejprve žáky s nářadím, základy obrábění plastů, popisuje různé druhy materiálů, ale také seznamuje a přezkoušuje žáky z předpisů BOZP. Dílnu navštěvují především první ročníky.

Každý žák má na dílně své pracovní místo, na které byl od začátku školního roku přiřazen. V blízkosti pracovních míst jsou tzv. zkušební pracovní pulty, na kterých žáci provádí nácvik a rozvoj dovedností při rozvodech vody, plynu, topení a kanalizace. Viz obrázek č. 5 práce instalatérů

V blízkosti svého pracovního stolu má každý žák skříňku s nářadím, za které zodpovídá a jehož kontrolu provádí učitel odborného výcviku každý den před zahájením výuky. Nezbytnou součástí pracovní dílny je také dřevěná tabule umístěná v dohledu všech pracovních míst, na které učitel odborného výcviku provádí instruktáž. Na stěnách místnosti pracovní dílny jsou rozvěšeny nástěnky zdůrazňující dodržování BOZP, rozlišení materiálů a pracovní nářadí s názvy.

Žáci mají k dispozici velmi podobné nářadí jako strojní mechanici, v prvním a druhém ročníku nejvíce pracují s kovem a plasty.

Přehled ručního vybavení instalatérské dílny

pilníky

štípací a kombinované kleště

pilky na kov

hasáky

siko kleště

nůžky na plech

nůžky na plast

vodoměry

tužky

skládací a svinovací metr

posuvné měřítka

kladiva

sada klíčů

sada závitníků

Učitel odborného výcviku má u sebe uložený veškerý materiál, náhradní díly k nářadí, nůžky na stříhání plechu. V přední části pracovní dílny je uložena stolní vrtačka, bruska na kov, zařízení na ohýbání plechu. Učitel odborného výcviku má u sebe také uloženy elektrické zařízení, které v případě potřeby zapůjčuje žákům.

Seznam uloženého nářadí u učitele odborného výcviku

vrtáky na kov a dřevo

ruční a aku vrtačky

přímočará pila

brusky

frézky

svářečky

horkovzdušné pistole

bourací kladiva

pájky

Tabulka č. 7 – porovnání vybavení dílny.

Porovnání vybavení pro Instalatéry		
	Množství	Cena/Kč
ruční vybavení dílny	705	97 685
strojní vybavení dílny	27	289 450

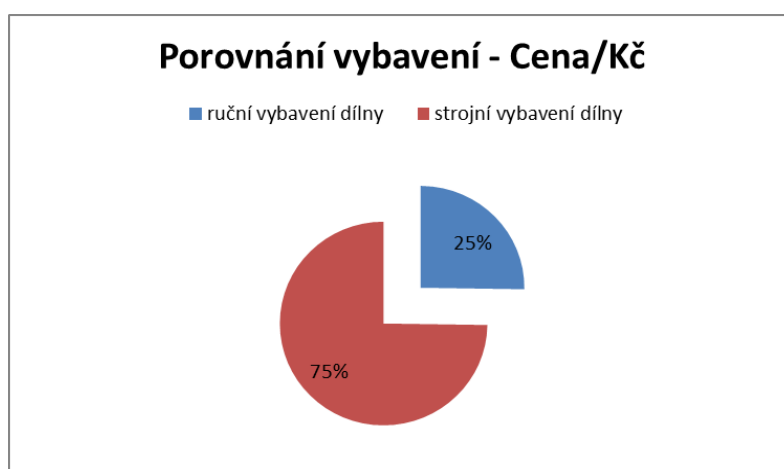
(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 3 - porovnání strojní a ruční dílny.



(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 4 - porovnání strojní a ruční dílny.



(Zdroj: vlastní zpracování)

Zhodnocení vybavení

Materiální a technickou vybavenost pracoviště pro výuku odborného výcviku vzdělávacího programu Instalatér hodnotím velmi kladně. Vybavení odpovídá zadané práci. Dle rozhovorů s učiteli odborného výcviku se vybavení v poslední letech velmi obnovovalo a modernizovalo. Velkou výhodou jsou pracovní pulty pro žáky, kteří po osvojení vědomostí a dovedností o rozvodech plynu, vody, topení a kanalizace velmi úspěšně reprezentují školu na republikových soutěžích.

4.5.3 Dílna pro aranžerské práce

Pracoviště, které je zaměřeno především na vzdělávací program Aranžér, sídlí v ulici Postoloprtská 2636 v Lounech. V prostorách pracoviště Postoloprtská se nachází několik pracovních dílen, ale také kmenové učebny pro žáky.

Zhodnocení materiální vybavenosti proběhlo na základě pozorování a rozhovorů s učiteli odborného výcviku. Zhodnocení je zpracováno do tabulek a grafů, poukazujících na procentuální rozdíly počtu ručního náradí a strojního zařízení.

Materiální a technické vybavení pro výuku odborných předmětů vzdělávacího programu Aranžér se velmi liší od ostatních oborů, které se vyučují na této škole. Žáci si osvojují dovednosti a estetické cítění při práci s materiály, dekoracemi, ale také vytváří projekty a reklamní nabídky.

Žáci se podle ročníku, který studují, rozdělují do pracovních dílen. První a druhý ročník se více zaměřuje na ruční práci, estetické cítění, tvoření dekorací. Třetí ročník své vědomosti a dovednosti procvičuje, kromě ruční práce, také na PC, kde vytváří projekty a reklamní nabídky. Počítačová učebna je pro práci třetího ročníku velmi důležitá. Žáky vypracování projektů velmi baví a naplňuje.

Veškeré vybavení učeben a pracovních dílen pro výuku odborného výcviku je dle platných norem. Žáci jsou před prací poučeni o BOZP, bezpečném chování na internetu a zákazu používání neschválených internetových stránek a zdrojů.

Učitelé a učitelky odborného výcviku také vhodně používají při výuce didaktické pomůcky. Mezi nejčastější didaktické pomůcky, které využívají, patří vizualizér, PC sestava s dataprojektorem, nástěnky a různé modely.

Přehled vybavení žáka pro výuku předmětu odborný výcvik

Každý žák studující vzdělávací program disponuje od začátku studia svým vybavením, o které se stará. Jejich aranžérská skříňka obsahuje nástroje pro ruční práci a tvorbu dekorací.

Obsah:

kleště

nůžky

svinovací a krejčovský metr

různé druhy štětců

soupravy pro natírání – především natírací válečky

řezací nože

spínací špendlíky

pravítka – plastové a kovové

tužky

tuž

pastelky

vodové a temperové barvy

lepidla

Učitelé odborného výcviku mají u sebe uschovaný aranžérský materiál, který v případě potřeby žáci používají. Dle rozhovoru s učitelkou odborného výcviku se meze ve fantazii nekladou. Žáci si mohou samovolně půjčovat různé druhy materiálů při své práci. Mezi vybavení školní dílny patří pákové nůžky pro stříhání různých druhů materiálů. Učitelka odborného výcviku také žákům zapůjčuje tavné, horkovzdušné a sponkovací pistole, které jsou nezbytné při práci Aranžéra. Viz tabulka č. 8 – porovnání vybavení dílny pro Aranžéry a Graf č. 5, 6 – porovnání ručního a strojního vybavení pro Aranžéry.

Mezi nejčastěji používaný materiál aranžérů patří papír. Různé druhy papíru využívají při výuce odborného výcviku každý den. Aranžéři také velice často pracují s plasty, polystyrény, veškerými druhy látek, ale také přírodními zdroji, jakou jsou květiny a různé druhy travních porostů.

Seznam uloženého nářadí a nástrojů u učitele odborného výcviku

tavné pistole

náhradní břity do řezacích nožů

šicí stroje

horkovzdušné pistole

sponkovací pistole

pákové nůžky

Třetí ročník vzdělávacího programu Aranžér, jak již bylo zmíněno, pracuje především na počítačích. Vytváří dekorace, reklamní nabídky a různé druhy grafických návrhů.

Tabulka č. 8 – porovnání vybavení dílny pro Aranžéry

Porovnání vybavení pro Aranžéry		
	Množství	Cena/Kč
ruční vybavení dílny	426	84 321
strojní vybavení dílny	39	394 120

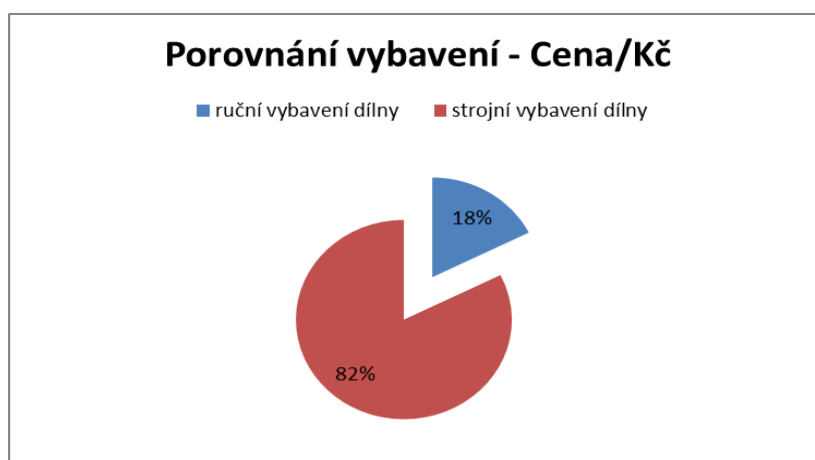
(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 5 – porovnání ručního a strojního vybavení pro Aranžéry



(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 6 – porovnání ručního a strojního vybavení pro Aranžéry



(Zdroj: vlastní zpracování)

Zhodnocení vybavení

Materiální a technickou vybavenost pracoviště pro výuku odborného výcviku vzdělávacího programu Aranžér hodnotím velmi kladně. Vybavení odpovídá zadané práci. Práce aranžérů a výuka jejich učitelů odborného výcviku mne velmi zaujala, především grafické návrhy žáků třetích ročníků.

Žáci všech ročníků, kteří navštěvují především ruční dílnu, mají svoje pracovní nářadí, za které zodpovídají. Shledávám to jako vhodné řešení pro realizaci práce. Žáci si nemusí nářadí půjčovat, zodpovědně se o nástroje starají.

Jako nedostatek shledávám nevhodné uspořádání pracovní dílny, především vybavení pro dodržování hygieny. Žákům je v pracovní dílně k dispozici pouze jedno dvoj-umyvadlo, u kterého se v případě potřeby střídá 15-20 žáků.

5 Zhodnocení výsledků a návrh na zlepšení vybavenosti

Po celkovém zhodnocení materiální a technické vybavenosti střední školy pro výuku předmětu odborný výcvik shledávám několik nedostatků. Po rozhovoru s učiteli odborného výcviku, pozorování jejich výuky a práce s žáky navrhuji několik zlepšení.

Výuka vzdělávacího programu Strojní mechanik je velmi zajímavá. Materiální a technické vybavení pro výuku je dle mého názoru dostačující. Učitelé odborného výcviku se snaží přiblížit žákům problematiku a ze žáků vychovat plně kvalifikované absolventy. Hlavní problém vidím ve stáří a opotřebovanosti některých strojních zařízení, se kterými žáci denně pracují. Podle rozhovoru s učiteli odborného výcviku jsou stroje ve stavu vyhovujícím pro výuku, ale pro samotnou přesnou výrobu shledávají vybavení nedostačující. Při rozhovoru s ředitelkou školy paní Mgr. Simonou Vágnerovou mi bylo sděleno, že škola již několikrát žádala zřizovatele o nové strojní vybavení. Po sloučení SŠ s OA a tím navýšení počtu žáků, byla schválena zřizovatelem nová vybavení v průběhu roku 2015.

Navrhované řešení: nové strojní vybavení, svářečský simulátor.

Výuka ve vzdělávacím programu Instalatér patří mezi žáky k nejoblíbenějším. Díky přístupu učitelů odborného výcviku žáky tento obor velmi zaujal. Po rozhovoru s učiteli odborného výcviku souhlasím s jejich hodnocením vybavení, se kterým jsou velmi spokojeni. Škola velmi vhodně doplňuje nové vybavení. Materiální a technické vybavení instalatérů shledávám jako vyhovující. Pro zlepšení výuky odborného výcviku navrhuji nákup stojanové svářečky pro polyfúzní svařování, které žáci uplatní v praxi. Po rozhovoru s učiteli odborného výcviku shledávám jako vhodné řešení nákup čistícího mechanického pera pro odpady.

Navrhované řešení: stojanová svářečka, mechanické pero pro čištění odpadů.

Výuka ve vzdělávacím programu Aranžér je velmi zajímavá. Učitelé a učitelky odborného výcviku žáky vhodně motivují, při práci s žáky komunikují a velice často rozebírají pracovní postup. Práce Aranžérů je mezi zaměstnavateli žádaný obor. Šikovné žáky doporučují vyučující odborných výcviků zaměstnavatelům, kteří je následně s pracovní nabídkou oslovují. Nejčastěji se jedná o šikovné žáky s grafickým nadáním pro reklamní společnosti. Materiální a technické vybavení aranžérů shledávám jako vyhovující. Za nedostatky považují velice staré a často zničené řezací stroje. Za velký problém považují malý počet umyvadel v dílně.

Navrhované řešení: nové řezací stroje, vhodnější uspořádání stolů, více umyvadel.

6 Vyhodnocení dotazníku

Dotazník, který byl rozdán žákům dne 10. 1. 2015, je zcela anonymní. Pomocí dotazníku zjišťují názory žáků navštěvující odborný výcvik u vzdělávacích programů Strojní mechanik, Instalatér a Aranžér, pro které bylo vypracováno zhodnocení materiální vybavenosti.

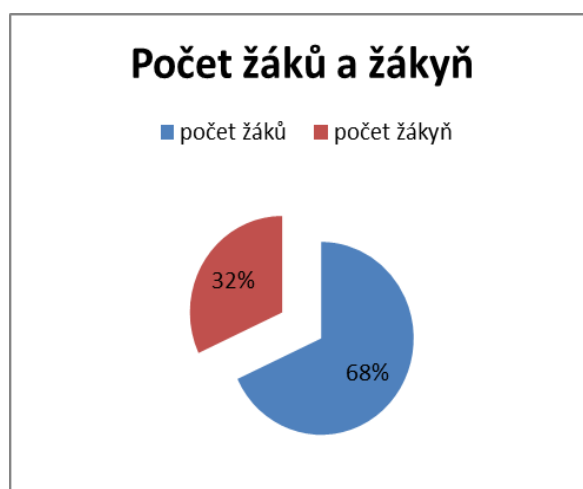
Výsledky dotazníku jsou zpracovány v grafické podobě. Žáci odpovídají na 8 otázek, z nichž vybírají odpovědi typu: souhlasím, částečně souhlasím, spíše nesouhlasím, nesouhlasím. Do dotazníkového šetření se zapojilo celkem 94 žáků ze všech ročníků vzdělávacích programů Strojní mechanik, Instalatér a Aranžér. Viz tabulka č. 9 – Dotazník, přehled oborů, přehled oborů a graf č. 7 počet žáků a žákyň.

Tabulka č. 9 – Dotazník, přehled oborů

Vzdělávací program	účast na vyplnění	počet žáků	počet žákyň
Strojní mechanik 1. ročník	10	10	0
Strojní mechanik 2. ročník	8	8	0
Strojní mechanik 3. ročník	6	6	0
Instalatér 1. ročník	15	15	0
Instalatér 2. ročník	12	12	0
Instalatér 3. ročník	8	8	0
Aranžér 1. ročník	15	2	13
Aranžér 2. ročník	10	3	7
Aranžér 3. ročník	10	0	10
Celkem žáků a žákyň		64	30
Celkem	94	94	

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 7 počet žáků a žákyň



(Zdroj: vlastní zpracování)

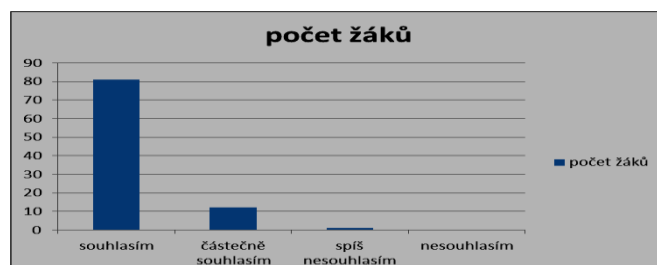
Otázka č. 1 Jste spokojeny(á) s výukou na OA a SOŠ gen. F. F. v Lounech?

Tabulka č. 10 počet odpovědí na otázku č. 1

Počet odpovědí na otázku č. 1	
	počet žáků
souhlasím	81
částečně souhlasím	12
spíše nesouhlasím	1
nesouhlasím	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 8 vyhodnocení otázky č. 1



(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že žáci shledávají výuku na Obchodní akademii a Střední odborné školy v Lounech adekvátní. Žáci jsou spokojeni s probíhající výukou.

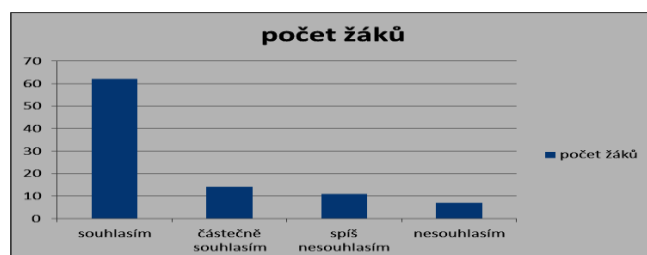
Otázka č. 2 Navštěvujete rád(a) výuku odborného výcviku?

Tabulka č. 11 počet odpovědí na otázku č. 2

Počet odpovědí na otázku č. 2	
	počet žáků
souhlasím	62
částečně souhlasím	14
spíše nesouhlasím	11
nesouhlasím	7

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 9 - vyhodnocení otázky č. 2



(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že většina žáků ráda navštěvuje výuku odborného výcviku na svých pracovištích. Odpovědi typu spíše nesouhlasím, nesouhlasím, si zvolili žáci, kteří navštěvují především první ročník. Je potěšující, především pro vyučující odborného výcviku, že většina žáků druhých a třetích ročníků výuku odborného výcviku navštěvuje s radostí.

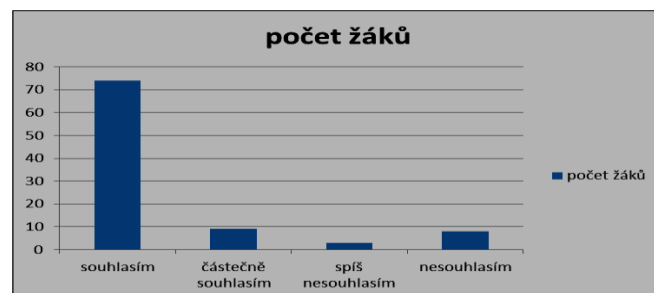
Otázka č. 3 Jste spokojený(á) s vyučujícím odborného výcviku a jeho výukou?

Tabulka č. 12 počet odpovědí na otázku č. 3

Počet odpovědí na otázku č. 3	
	počet žáků
Souhlasím	74
částečně souhlasím	9
spíše nesouhlasím	3
Nesouhlasím	8

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 10 - vyhodnocení otázky č. 3



(Zdroj: vlastní zpracování)

Výsledky dotazníkového šetření jsou velmi potěšující. Většina žáků a žákyň je spokojena s vyučujícím odborného výcviku a jeho výukou. Žáky výuka odborného výcviku baví. Po rozhovoru s učiteli a navštívení jejich výuky se i já přikláním k odpovědi souhlasím.

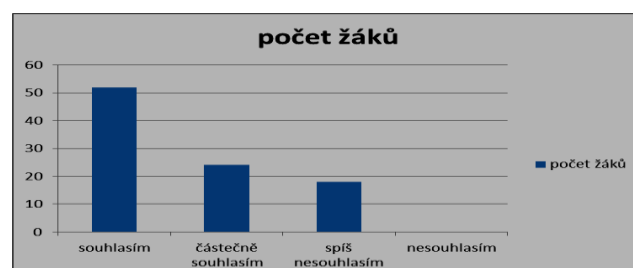
Otázka č. 4 Jste spokojený(á) s materiální a technickou vybaveností pracoviště pro výuku odborného výcviku?

Tabulka č. 13 počet odpovědí na otázku č. 4

Počet odpovědí na otázku č. 4	
	počet žáků
Souhlasím	52
částečně souhlasím	24
spíše nesouhlasím	18
nesouhlasím	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 11 - vyhodnocení otázky č. 4



(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že materiální a technické vybavení pracoviště pro výuku odborného výcviku shledávají žáci jako dostatečné. U některých dotazníků se objevilo připsání názoru k odpovědi. Většinou se jednalo o nové PC vybavení.

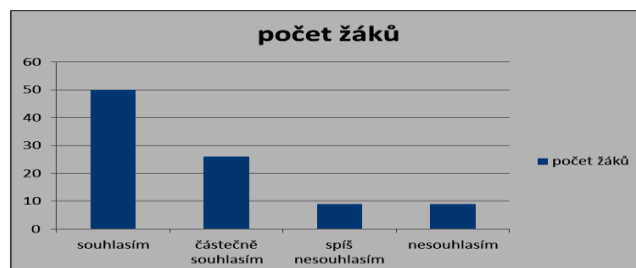
Otázka č. 5 Jste spokojený(á) s výběrem řemesla (oboru), který právě studujete?

Tabulka č. 14 počet odpovědí na otázku č. 5

Počet odpovědí na otázku č. 5	
	počet žáků
Souhlasím	50
částečně souhlasím	26
spíše nesouhlasím	9
nesouhlasím	9

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 12 - vyhodnocení otázky č. 5



(Zdroj: vlastní zpracování)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že více jak polovina žáků je spokojena s výběrem vzdělávacího programu, který studuje. Odpověď typu spíše nesouhlasím, nesouhlasím, většinou zvolili žáci vzdělávacího programu Strojní mechanik. Je potěšující, že všichni žáci vzdělávacího programu Aranžér zvolili odpověď, typu souhlasím.

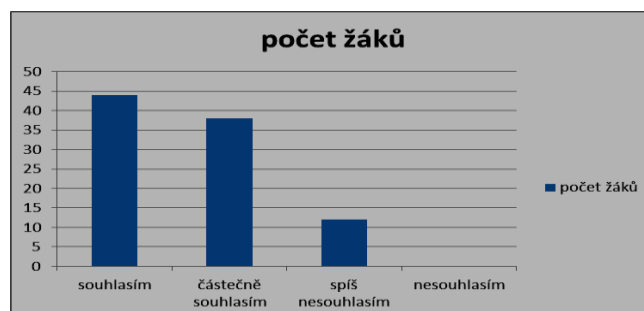
Otázka č. 6 Jste spokojen(á) s možností vykonávat odborný výcvik na smluvním pracovišti?

Tabulka č. 15 počet odpovědí na otázku č. 6

Počet odpovědí na otázku č. 6	
	počet žáků
souhlasím	44
částečně souhlasím	38
spíše nesouhlasím	12
nesouhlasím	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 13 - vyhodnocení otázky č. 6



(Zdroj: vlastní zpracování)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina žáků je spokojena s možností vykonávat praxi na smluvních pracovištích. Žáci, kteří jsou nespokojeni, by rádi uvítali širší nabídku firem.

Otázka č. 7 Uvítal(a) byste nové stroje pro výuku odborného výcviku?

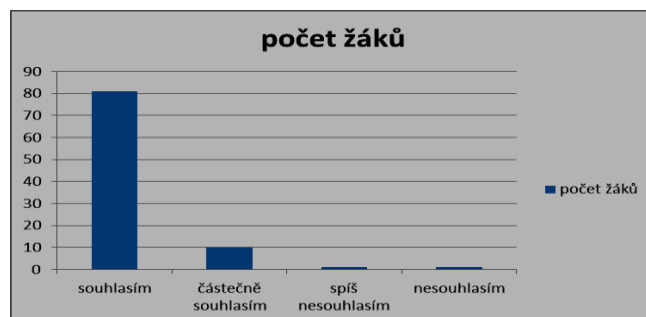
Tabulka č. 16 počet odpovědí na otázku č.

7

Počet odpovědí na otázku č. 7	
	počet žáků
souhlasím	81
částečně souhlasím	10
spíše nesouhlasím	1
nesouhlasím	1

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 14 - vyhodnocení otázky č. 7



(Zdroj: vlastní zpracování)

Z výsledků je patrné, že by žáci uvítali nové stroje, což je zcela logické. Zajímavostí výsledků je, že odpověď typu částečně souhlasím, spíše nesouhlasím, nesouhlasím, si vybrali především žáci oboru Instalatér.

Otázka č. 8 Uvítal(a) byste nové vybavení PC učebny?

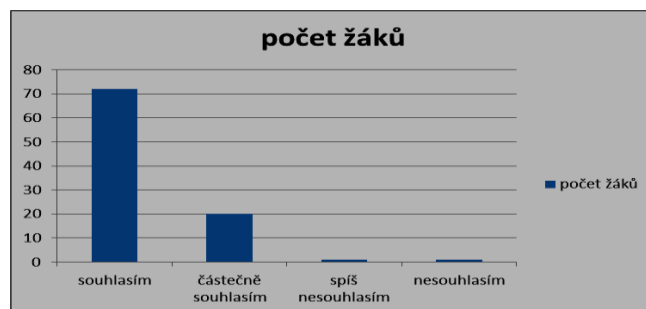
Tabulka č. 17 počet odpovědí na otázku č.

8

Počet odpovědí na otázku č. 8	
	počet žáků
souhlasím	72
částečně souhlasím	20
spíše nesouhlasím	1
nesouhlasím	1

(Zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 15 -
vyhodnocení otázky č. 8



(Zdroj: vlastní zpracování)

V dnešní moderní době jsou počítače základem. Žáci se stále více zajímají o výuku na počítačích. Vzdělávací programy jsou čím dál tím více dokonalejší, s širokou možností. Za zmínění stojí odpověď žáka 3. ročníku vzdělávacího programu Instalatér, který dopsal k možnosti nesouhlasím text: „Chci pracovat rukama, ne na počítači“. Tato odpověď mě velmi potěšila.

7 Závěr

Při zpracování bakalářské práce jsem prostudoval nejpoužívanější materiální a technické vybavení, které je dnes na školách používáno. Bakalářská práce byla zpracována na základě pozorování výuky předmětu odborný výcvik, rozhovoru s učiteli odborného výcviku a ředitelkou školy. Nejvíce jsem se zaměřil na analýza materiální a technické vybavenosti pro vzdělávací programy Strojní mechanik, Instalatér a Aranžér.

V teoretické části bakalářské práce jsem se zajímal nejvíce o motivaci žáků k práci s řemesly, ale také popisují nejčastěji používané didaktické pomůcky.

V praktické části popisují vzdělávací programy, které se vyučují na Obchodní akademii a Střední odborné škole gen. F. Fajtla v Lounech. Při návštěvách výuky odborného výcviku jsem se seznámil s vybavením školy, prací žáků a podmínkami, které žáci pro výuku mají. Při vybavování odborných učeben a dílen pro výuku předmětu odborný výcvik je velmi důležité, aby škola vytvářela vhodné podmínky pro tvořivost žáků, ale také aby škola zajistila moderní materiální a technické vybavení pro žáky. Po rozhovoru s ředitelkou školy paní Mgr. Simonou Vágnerovou konstatuji, že škola se snaží moderně vybavovat učebny a pracovní dílny. Nákup moderního vybavení je ale zcela závislý na finanční podpoře zřizovatele, čerpání dotací a grantů a do jisté míry finanční podpoře sponzorů.

Po analýze materiálního a technického vybavení jsem provedl zhodnocení pro vzdělávací programy Strojní mechanik, Instalatér a Aranžér. V tabulkách a grafech dokládám porovnání strojního a ručního vybavení, ale také pořizovací ceny majetku.

Po zhodnocení materiálního a technického vybavení navrhuji změny na zlepšení výuky předmětu odborných výcvik. Nejčastějším problémem jsou zastaralé stroje, nevhodné rozmístění pracovních stolů, ale také nedostatečného moderního přenosu vizuálního obrazu pomocí PC sestavy, dataprojektoru a vizualizéru. Ačkoli je to velmi finančně náročné, doporučuji stále modernizovat technické vybavení.

Na konci bakalářské práce vyhodnocuji anonymní dotazník, který byl rozdán učitelům odborného výcviku jednotlivým oborů. Dotazník je zaměřený na spokojenost žáků s výukou na OA a SOŠ Louny a zhodnocení materiálního a technického vybavení žáky. Zhodnocení dotazníku je zobrazeno v tabulkách a grafech.

Zpracování bakalářské práce bylo pro mě velkým přínosem. Při rozhovorech s učiteli odborného výcviku a navštívení jejich hodin jsem vsřebával zkušenosti, ale také informace o oborech vzdělání Strojní mechanik, Instalatér a Aranžér.

8 Seznam použitých zdrojů

1. ČÁP, J., *Psychologie výchovy a vzdělání*, Praha 1993, ISBN 80-706-534-3
2. ČÁP J., *Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy*, Praha, 1996, ISBN 80-85866-15-3
3. FISCHER, R., *Učíme děti myslet a učit se*, Praha Portál, 1997, ISBN 80-7178-120-7
4. KOHOUTEK, R., *Základy psychologie osobnosti*, Brno 2000, ISBN 80-7204-156-8
5. KONUPČÍK, P. *Didaktické technologie pro pedagogické pracovníky*. Brno 2002, Masarykova univerzita,
6. KŘÍŽ, E., *Didaktika praktického vyučování pro zemědělství, lesnictví a příbuzné obory*. Praha: ČZU IVP, 2012. ISBN 978-80-213-2302-5.
7. KUMPERA, J., *Jak (se) učit*. Praha, 2004. ISBN 80-204-1123-2.
8. KYRIACOU, Ch., *Klíčové dovednosti učitele*, Praha 1996, ISBN 80-7178-022-7
9. LINHART, J., *Základy psychologie učení*, Praha 1986, státní pedagogické nakladatelství,
10. PETTY, G., *Moderní vyučování*, Praha 1996, ISBN 80-7178-070-7
11. PRŮCHA, J., *Moderní pedagogika*, Praha Portál, 2002, ISBN 80-7178-631-4
12. RAMBOUSEK, V. a kol. *Technické výukové prostředky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. ISBN 80-7066-227-1.
13. SLAVÍK, M., HUSA, J., MILLER, I. *Materiální didaktické prostředky a technologie jejich používání*. Praha: ČZU, 2007. ISBN: 987-80-213-1705-5.
14. ŠVP Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla
15. VÁGNEROVÁ, M., *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*, ISBN 80-246-1074-4
16. Audiovizuální technika [cit. 23. 2. 2015], dostupné z www: <http://www.kenet.cz/audiovizualni-technika-pro-skoly>
17. Klíčové kompetence *Strojní mechanik* [cit. 23. 2. 2015], dostupné z www: <http://zpd.nuov.cz/RVP/H/RVP%202351H01%20Strojni%20mechanik.pdf>
18. Obchodní akademie a Střední odborná škola generála F. Fajtla [cit. 24. 2. 2015] dostupné z www: <http://oasoslouny.cz/skola-2/informace-skole/>
19. Vyhláška MŠMT o BOZP [cit. 24. 2. 2015] dostupné z www: www.msmt.cz/file/8436_1_1/
20. Výroční zpráva OA s SOŠ gen. F. Fajtla [cit. 24. 2. 2015] dostupné z www: http://oasoslouny.cz/wp-content/uploads/2010/01/vyrocní_zprava_12_132.pdf
21. Vzdělávací obory [cit. 24. 2. 2015] dostupné z www: <http://www.infoabsolvent.cz/Obory/>

9 Seznam příloh

Příloha č. 1 Dotazník pro žáky OA a SOŠ gen. F. Fajtla Louny

Milý žáku, milá žákyně. Již předem ti chci velmi poděkovat za vyplnění dotazníku, který je zaměřený na zhodnocení materiální a technické vybavenosti pro výuku předmětu odborný výcvik. Dotazník je zcela anonymní, děkuji za sdělení informací a tvého názoru, který mě velmi zajímá. V případě nedostačující možnosti odpovědi, připiš své názory vedle k odpovědi typu, souhlasím, částečně souhlasím, spíš nesouhlasím, nesouhlasím.

Hlavička dotazníku – prosím o zaškrtnutí odpovědi

Pohlaví	A) muž	B) žena	
ročník	A) první	B) druhý	C) třetí
obor	A) Strojní mechanik	B) Instalatér	C) Aranžér

Hlavní otázková část dotazníku – prosím o zaškrtnutí odpovědi

Otázka č. 1 Jste spokojeny(á) s výukou na OA a SOŠ gen. F. F. v Lounech?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 2 Navštěvujete rád(a) výuku odborného výcviku?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 3 Jste spokojený(á) s vyučujícím odborného výcviku a jeho výukou?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 4 Jste spokojený(á) s materiální a technickou vybaveností pracoviště pro výuku odborného výcviku?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 5 Jste spokojený(á) s výběrem řemesla (oboru), který právě studujete?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 6 Jste spokojený(á) s možností vykonávat odborný výcvik na smluvním pracovišti?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 7 Uvítal(a) byste nové stroje pro výuku odborného výcviku?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Otázka č. 8 Uvítal(a) byste nové vybavení PC učebny?

- A) Souhlasím
- B) Částečně souhlasím
- C) Spíše nesouhlasím
- D) Nesouhlasím

Příloha č. 2 – obrázky

Obrázek č. 1 Školní tabule



(Zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek č. 2 Zpětný projektor



citace [cit. 1. 3. 2015] dostupné z www:

<http://www.xertec.cz/eshop/produkty/zpetny-projektor-nobo-quantum/>

Obrázek č. 3 Vizualizér



citace [cit. 1. 3. 2015] dostupné z www:

<http://av.varionet.cz/vizualizer-avermedia-spb370-9133.html#>

Obrázek č. 4 Dataprojektor



citace [cit. 1. 3. 2015] dostupné z www:

http://www.datart.cz/catalog_img_cz/213/432/213432/IMAGE_FULL_1.jpg?1336147212000&BENQ-Dataprojektor-MX613ST

Obrázek č. 5 Práce instalatérů



citace[cit. 24. 2. 2015] dostupné z www:

http://oasoslouny.cz/wp-content/uploads/2010/01/vyrocní_zpráva_12_132.pdf

Obrázek č. 6 Práce Strojních mechaniků



citace[cit. 24. 2. 2015] dostupné z www:

http://oasoslouny.cz/wp-content/uploads/2010/01/vyrocní_zpráva_12_132.pdf

Obrázek č. 7 Práce aranžérů



citace[cit. 24. 2. 2015] dostupné z www:

http://oasoslouny.cz/wp-content/uploads/2010/01/vyrocní_zprava_12_132.pdf

Obrázek č. 8 Budova školy v ulici Osvoboditelů



citace[cit. 1. 3. 2015] dostupné z www:

<http://www.firmy.cz/detail/361279-obchodni-akademie-a-stredni-odborna-skola-general-frantiska-fajtla-louny-louny.html>

Obrázek č. 9 Budova školy v ulici Postoloprtská



citace[cit. 1. 3. 2015] dostupné z www:

http://www.zivefirmy.cz/sos-technicka-a-sou_f403755

Obrázek č. 10 Znak školy



citace[cit. 1. 3. 2015] dostupné z www:

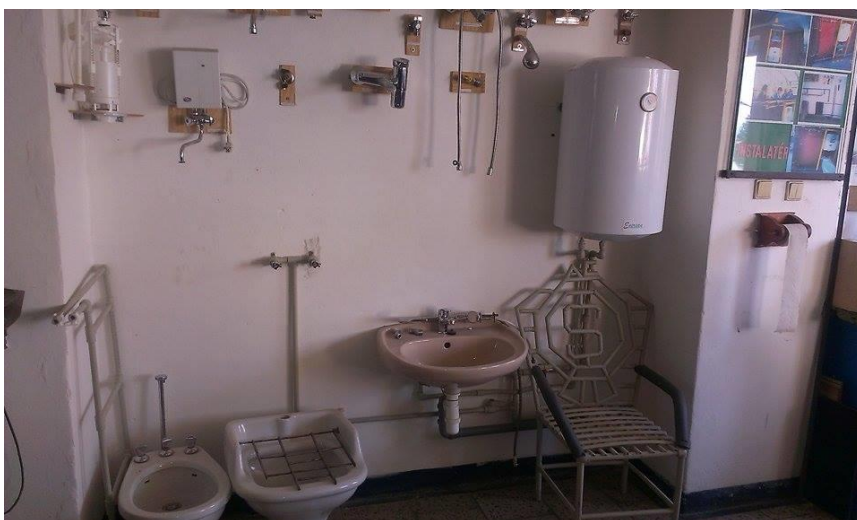
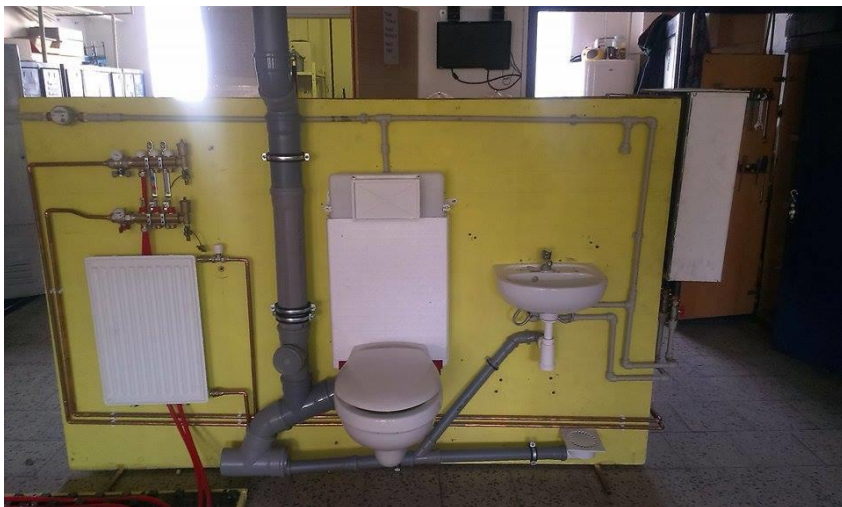
<http://www.idatabaze.cz/firma/227937-obchodni-akademie-a-stredni-odborna-skola-general-frantiska-fajtla-louny-prispevkova-organizace/>

Obrázek č. 11, 12, 13 – odborný výcvik žáků



(Zdroj: vlastní zpracování)

Obrázek č. 14, 15, 16 – dílna instalatérů



(Zdroj: vlastní zpracování)